

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐỖ THỊ THỦY

**LỰA CHỌN, SOẠN THẢO VÀ SỬ DỤNG
HỆ THỐNG BÀI TẬP TRONG DẠY HỌC CHƯƠNG
“ĐỘNG LỰC HỌC CHẤT ĐIỂM” - VẬT LÝ 10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐỖ THỊ THỦY

**LỰA CHỌN, SOẠN THẢO VÀ SỬ DỤNG
HỆ THỐNG BÀI TẬP TRONG DẠY HỌC CHƯƠNG
“ĐỘNG LỰC HỌC CHẤT ĐIỂM” - VẬT LÝ 10**

Chuyên ngành: LL và PP dạy học bộ môn Vật Lí

Mã số: 60 14 01 11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS Đỗ Hương Trà

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các kết quả, số liệu nghiên cứu nêu trong luận văn này là trung thực và chưa từng công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2016

Tác giả luận văn

Đỗ Thị Thủy

LỜI CẢM ƠN

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới GS.TS Đỗ Hương Trà đã trực tiếp hướng dẫn và chỉ bảo tận tình em trong suốt quá trình thực hiện bản luận văn này.

Em xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trong khoa sau đại học, khoa Vật lí trường đại học sư phạm Thái Nguyên - Đại học Thái Nguyên đã tạo những điều kiện tốt nhất giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu tại khoa.

Tôi xin chân thành cảm ơn ban giám hiệu, các thầy cô giáo của trường THPT Diềm Thụy – Phú Bình – Thái Nguyên đã tạo điều kiện và giúp đỡ tôi trong quá trình thực nghiệm sư phạm.

Thái nguyên, tháng 9 năm 2016

Tác giả

Đỗ Thị Thủy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG.....	v
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Giả thuyết khoa học	2
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài	3
6. Phương pháp nghiên cứu	3
7. Đóng góp của luận văn	4
8. Cấu trúc luận văn	4
Chương 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC LỰA CHỌN, SOẠN THẢO BÀI TẬP VẬT LÍ NHẪM BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ CỦA HỌC SINH.....	5
1.1. Năng lực.....	5
1.1.1. Khái niệm năng lực.....	5
1.1.2. Cấu trúc và các thành phần năng lực	6
1.1.3. Bài tập vật lí.....	13
1.1.4. BTVL với việc bồi dưỡng NLGQVĐ.....	15
1.2. Đánh giá năng lực giải quyết vấn đề của học sinh trong dạy học vật lí.	18
1.2.1. Một số công cụ đánh giá theo hướng phát triển năng lực.....	18
1.2.2. Công cụ đánh giá năng lực giải quyết vấn đề.....	21
1.3. Thực trạng sử dụng bài tập trong việc bồi dưỡng năng lực giải quyết vấn đề của học sinh	23
1.3.1. Mục đích điều tra	23

1.3.2. Đối tượng điều tra.....	23
1.3.3. Kết quả điều tra.....	24
Kết luận chương 1.....	29
Chương 2 LỰA CHỌN, SOẠN THẢO VÀ SỬ DỤNG HỆ THỐNG BÀI TẬP VẬT LÝ CHƯƠNG ĐỘNG LỰC HỌC CHẤT ĐIỂM-VẬT LÝ 10 NHẪM BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ CHO HỌC SINH.....	30
2.1. Đặc điểm và nhiệm vụ chương Động lực học chất điểm.....	30
2.1.1. Đặc điểm của chương	30
2.1.2. Nhiệm vụ của chương.....	30
2.2. Vị trí, vai trò, cấu trúc của chương Động lực học chất điểm.....	32
2.2.1. Vị trí, vai trò của chương Động lực học chất điểm.....	32
2.2.2. Cấu trúc nội dung của chương “Động lực học chất điểm”	33
2.3. Mục tiêu dạy học chương “Động lực học chất điểm” vật lí 10	34
2.4. Lựa chọn, soạn thảo hệ thống bài tập trong dạy học phần “Các lực cơ học” chương “Động lực học chất điểm” vật lí 10	39
2.5. Kế hoạch sử dụng bài tập nhằm bồi dưỡng năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh trong dạy học phần “Các lực cơ học” chương “Động lực học chất điểm” - Vật lí 10.....	56
2.6. Thiết kế phương án dạy học phần “Các lực cơ học” có sử dụng bài tập đã soạn thảo nhằm bồi dưỡng năng lực giải quyết vấn đề.....	57
2.7. Xây dựng công cụ đánh giá năng lực giải quyết vấn đề trong dạy học phần “Các lực cơ học” chương “Động lực học chất điểm” - Vật lí 10	74
Kết luận chương 2.....	76
Chương 3 THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM.....	77
3.1. Mục đích và nhiệm vụ của thực nghiệm sư phạm.....	77
3.1.1. Mục đích thực nghiệm sư phạm	77
3.1.2. Nhiệm vụ thực nghiệm sư phạm.....	77
3.2. Đối tượng và nội dung thực nghiệm sư phạm	78
3.2.1. Đối tượng thực nghiệm sư phạm	78
3.2.2 Nội dung thực nghiệm	78

3.3. Tiến hành thực nghiệm sư phạm.....	79
3.3.1. Chọn đối tượng TNSP (Chọn mẫu thực nghiệm).....	79
3.3.2. Chọn các bài TNSP.....	80
3.3.3. Giáo viên cộng tác	80
3.3.4. Quan sát giờ học thực nghiệm	81
3.4. Thuận lợi và khó khăn trong TNSP	81
3.4.1. Thuận lợi.....	81
3.4.2. Khó khăn.....	82
3.5. Kết quả thực nghiệm sư phạm	82
3.5.1. Đánh giá quá trình.....	82
3.5.2. Đánh giá định lượng	84
3.6. Đánh giá chung về TNSP	89
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	91
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	93

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
1.	BT	Bài tập
2.	BTVL	Bài tập vật lí
3.	ĐC	Đối chứng
4.	GQVĐ	Giải quyết vấn đề
5.	GV	Giáo viên
6.	HS	Học sinh
7.	NL	Năng lực
8.	PPDH	Phương pháp dạy học
9.	SGK	Sách giáo khoa
10.	THPT	Trung học phổ thông
11.	TN	Thực nghiệm
12.	TNSP	Thực nghiệm sư phạm
13.	VL	Vật lí

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1: Bốn thành tố của năng lực giải quyết vấn đề	11
Bảng 1.2: Tiêu chuẩn đánh giá một Rubric tốt	20
Bảng 2.1: Bảng cấu trúc nội dung kiến thức chương “Động lực học chất điểm”	33
Bảng 2.2: Mục tiêu về kiến thức và cấp độ nhận thức.....	35
Bảng 2.3: Kế hoạch sử dụng bài tập nhằm bồi dưỡng năng lực giải quyết vấn đề cho học sinh trong dạy học phần “Các lực cơ học” chương “Động lực học chất điểm” - Vật lí 10	56
Bảng 3.1: Kết quả đánh giá của GV về sự phát triển NLGQVĐ của HS qua bảng kiểm quan sát.....	82
Bảng 3.2: Kết quả tự đánh giá của HS về sự phát triển NLGQVĐ	83
Bảng 3.3: Kết quả kiểm tra	85
Bảng 3.4: Xếp loại kiểm tra	86
Bảng 3.5: Bảng phân phối tần suất kết quả kiểm tra	87
Bảng 3.6: Bảng lũy tích kết quả kiểm tra	87
Bảng 3.7: Bảng các tham số thống kê.....	88

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ

BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1: Biểu đồ xếp loại kiểm tra	86
Biểu đồ 3.2: Đồ thị đường phân phối tần suất kết quả kiểm tra	87
Biểu đồ 3.3: Đồ thị đường phân phối tần suất kết quả kiểm tra	88

SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Cấu trúc năng lực giải quyết vấn đề	10
Sơ đồ 1.2: Phân loại BTVL	15
Sơ đồ 2.1: Grap nội dung chương Động lực học chất điểm lớp 10 THPT	34